

INTERNET-VIDEO HIV-HOIDON ALOITUKSEN TUKENA

Jussi Sutinen, Pia Lottonen, Pia Kivelä

02.02.2017

Taustaa: HIV-lääkityksen aloituskäynti

- PALJON informaatiota yhdellä kerralla
- Vastaanottotilanne ei aina otollisin
 - ▣ Potilas jännittää? Kielivaikeuksia?
 - ▣ Lääkärillä / hoitajalla huono päivä? Kiire?
- Perinteinen ”luento”, potilaan ymmärrys??
- Nykyään hoidon aloitus mahdollisimman pian (vähemmän valmistelukäyntejä)
- Paperimateriaalia, kaikki eivät halua (HIV:n paljastuminen)

Taustaa: video potilastyössä

- Videon näyttäminen klinikalla (yl. vain yhden kerran)
 - ▣ Hyödyllistä mm rintojen omaehtoinen tutkiminen, yskösten laatu jne
 - ▣ HIV-työssä: HIV-testaus↑ (päivystys pkl), adherenssi ↑

Taustaa: videot internetissä

- https://www.ted.com/talks/salman_khan_let_s_use_video_to_reinvent_education
- Hyödyt: voi katsoa missä/milloin/kuinka usein tahansa
- HIV-maailmassa: HIV:n ehkäisy, HIV-testaus↑, HIV:stä kertominen, HIV-tietämys
 - Vain yhdessä kontrolliryhmä
- www.ted.com
- Videoita oikeasti katsotaan harvoin??

Tutkimuksen tavoite

- Testata internet-videoiden käytettävyyttä ja hyödyllisyyttä tavanomaisen HIV-lääkityksen aloituskäynnin lisänä

- Tutkijalähtöinen, randomoitu pilottitutkimus
- Ei vaikuttanut ART:n aloitusaikaan tai lääkkeiden valintaan
- Norm. vast.oton päätyttyä kysyttiin mukaan tutkimukseen
- Puolet sai www-osoitteen ja salasanan
 - ▣ Voivat käyttää halutessaan, ei erityisesti kehoitettu siihen
- Kyselykaavake tutkimuksen alussa ja 6-12 kk kuluttua
- Tutkittavat rekrytoitiin 8/2015 – 3/2016

- Apuraha Gilead Nordic Fellowship Programme

Videot

- Suomeksi ja englanniksi
- 13 videota, kesto 1-6 min
- Lääkäri (PK/JS) juttelee potilaan kanssa (PL)
 - ▣ Ei käsikirjoitusta
- Yliopiston blogin alle
 - ▣ Selaimen muisti
- Videoiden käytön seuranta
 - ▣ Vimeo
 - ▣ Avausten määrä/vko
 - ▣ Kuinka suuri osuus videosta katsottiin

Videot

- Lääkkeet kellontarkasti
- Erikoistilanteet lääkkeenotossa
- Muistisäännöt
- Lääkkeet matkalla
- Ruoan vaikutus lääkkeen tehoon
- Yhteisvaikutukset
- Muut lääkkeet
- Lääkkeistä kertominen
- Vitamiinit ja luontaistuotteet
- Elinaika
- Tartuntariski
- Sivuvaikutukset
- Raskaus

Kyselykaavakkeet

vastaukset asteikko 1 (huonoin) – 5 (paras)

- **Elämänlaatuun liittyviä kysymyksiä (yhteispisteet 5-30p)**
 - Millaiseksi arvioit elämänlaatusi nykyään?
 - Miten tyytyväinen olet terveydentilaasi?
 - Kuinka paljon pelkääät tulevaisuutta?
 - Kuinka paljon olet huolestunut kuolemasta?
 - Kuinka hyvin nuket?
 - Tunnetko itsesi ahdistuneeksi, jännittyneeksi tai hermostuneeksi?

Kyselykaavakkeet

vastaukset asteikko 1 (huonoin) – 5 (paras)

- HIV-infektion tiedollisia kysymyksiä (yhteispisteet 2-10p)
 - ▣ 20-v lääkkeitä säännöllisesti käyttävän HIV+:n eliniän ennuste?
 - ▣ Tehokkaan HIV-lääkityksen vaikutus tartuntariskiin suojaamattomassa yhdynnässä?

- Adherenssiin liittyvä kysymys
 - ▣ Kuinka monta annosta kokonaan unohtunut edeltävän 2 vkon aikana?

Tulokset, n= 31

	Video (n= 16)	Kontrolli (n=15)
Sukupuoli, miehiä	88%	73%
Ikä	35 (25-46)	37 (20-54)
Maahanmuuttajia	38%	40%
HIV:n dg vuosi	2015 (2006-2015)	2015 (2009-2015)
Tartuntatapa Heteroseksii	25%	47%
MSM	75%	53%
CD4 lähtötilanteessa	563 (76-1053)	454 (43-983)
CD4 seurantakäynnillä (+6-12 kk)	591 (104-1053)	628 (197-1131)
Virusmäärä lähtötilanteessa	39721 (19-307000)	29217 (233-355000)
Virusmäärä seurantakäynnillä <20	88%	87%

Mediaani (vaihteluväli)

Ei tilastollista eroa ryhmien välillä.

www-sivun käytön seuranta

- Suomenkieliset videot (n=10 suomenkielistä)
 - ▣ kaikkia katsottu 5-9 kertaa, keskim. 93% pituudesta katsottu (86-100%)
 - ▣ suosituin "Tartuntariski"
 - ▣ vähiten suosittu "Raskaus" ja "Lääkkeet matkalla"
- Englanninkieliset videot (n=6 englanninkielistä)
 - ▣ vain 2 videota katsottu "Medication with time"(2) ja "Drug interactions" (1)

Tulokset: kysely

□ Videoryhmä: käytitkö tutkimuksen www-sivua?

- 4/14 en yhtään kertaa
- 3/14 käytin kerran
- 5/14 käytin muutaman kerran
- 1/14 käytin usein
- 1/14 käytin hyvin usein

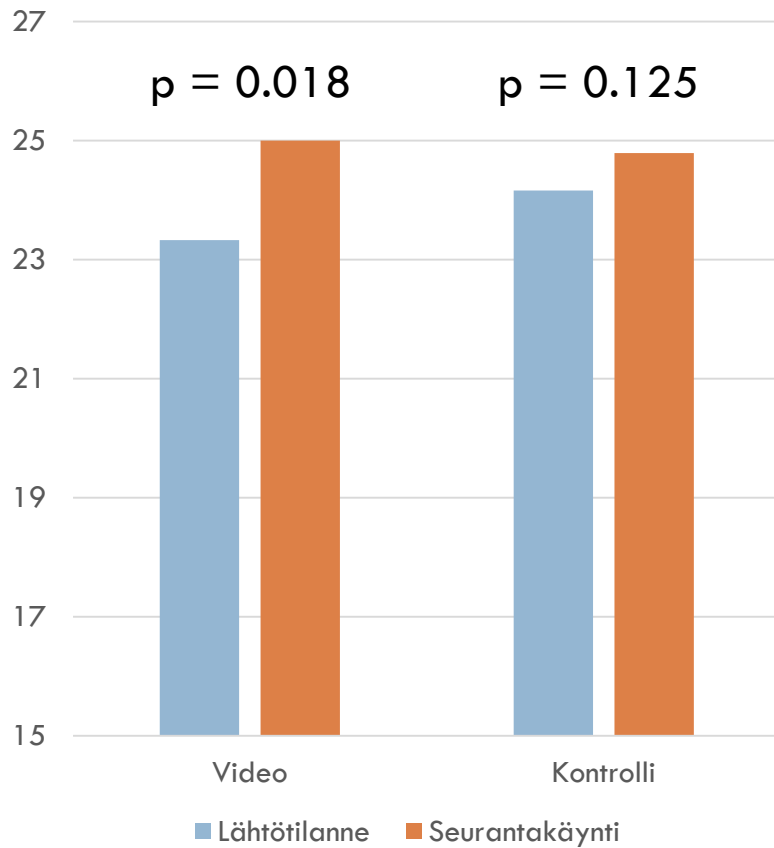
7/ 14 käytti vähintään
muutaman kerran

Tulokset: kysely

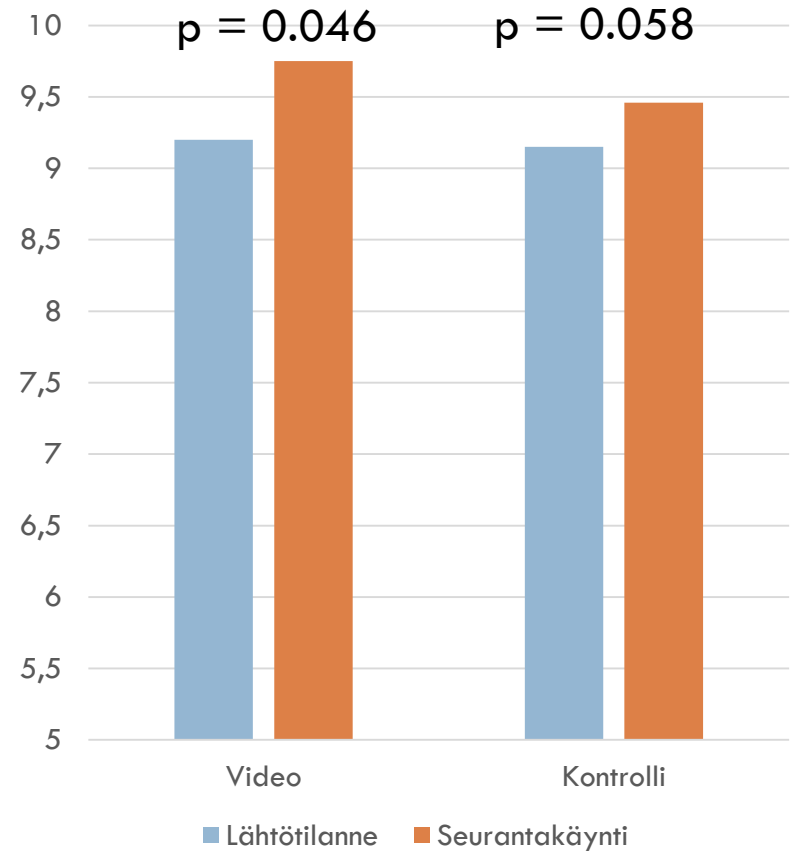
- Miksi et käyttänyt? (sai olla useita syitä)
 - 6 en tarvinnut lisätietoa
 - 3 ei ollut aikaa
 - 1 ei kiinnostanut
 - 1 huolissani, että joku hiv-tietoa sisältävän sivun
 - 0 en päässyt internetiin

Tulokset: kysely

Elämänlaatu 5-30

HIV-tietämys 2-10

Adherenssi

- Vain yksi henkilö kontrolliryhmässä raportoi yhden lääkeannoksen jääneen väliin edeltävän 2 viikon aikana

Tulokset: kysely

- Kuinka hyödylliseksi arvioit seuraavat tietolähteet HIV-infektion hoidossa?
Erittäin hyödyllisenä:
 - lääkärin vast.otto 26/28
 - sairaanhoitajan vast.otto 25/28
 - hakemani www. sivut 12/28

- Mielipiteesi tutkimuksen www-sivun hyödyllisyydestä tavallisen vast.oton lisänä?
 - 7/14 jonkin verran /erittäin hyödyllinen minulle
 - 5/14 ei hyödyllinen minulle, mutta ehkä toisille
 - 2/14 ei hyödyllinen minulle, koska vastaanotolla sain kaiken tiedon

Tulokset: kysely

- Haluaisitko jatkossa käyttää klinikkasi tuottamaa nettimateriaalia HIV-hoidon tukena?
 - 7/14 kyllä
 - 3/14 en
 - 4/14 en osaa sanoa

Pohdinta

- Puolet www-osoitteen saaneista käytti sivua vähintään muutaman kerran
- Elämänlaatu ja hiv-tietämys paranivat videoryhmän sisällä
- Lääkärin ja sairaanhoitajan vastaanotot kaikkein hyödyllisimmät tietolähteet

Rajoitukset

- Pieni pilottitutkimus
- Videoiden laatu ja videoiden otsikointi?
- Maahanmuuttajat eivät halunneet osallistua, eivät käyttäneet sivustoa, syitä?
- Ei tiedetä, katsottiinko videoita potilaiden matkustaessa ulkomaille?

-
- Oman hoitoyksikön tuottama online-video on käyttökelpoinen *lisä* HIV-lääkityksen aloituskäynnin tukena
 - Jatkossa? ”Käännteinen luokkahuone” -menetelmä, jossa potilaat saisivat www-sivun käyttöönsä jo *ennen* lääkkeiden aloituskäyntiä?